

Simularea Examenului de bacalaureat național 2025

Proba E.c) ISTORIE

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările;- profil sportiv, toate specializările;- profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animador, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericultor;- profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A., „Pentru aprecierea nivelului de dezvoltare a societății românești dintre Carpați și Dunăre [...] o deosebită importanță o prezintă *Diploma* prin care regele Ungariei, Bela al IV -lea dăruia în anul 1247 Cavalerilor Ioaniți, Țara Severinului. Din *Diploma* [...] reiese că principale ramuri ale economiei erau : agricultura, creșterea vitelor și pescuitul. Pentru agricultură și stadiul ei de dezvoltare un indiciu îl constituie mențiunea în *Diplomă* a semănăturilor și morilor. Numărul acestora va fi fost destul de mare și , prin urmare, agricultura destul de dezvoltată ca să merite o mențiune specială în diplomă. Datorită condițiilor naturale optime , creșterea vitelor și oilor ocupa un loc important în economia vremii. [...]

Se menționează existența de *cnezate și voievodate* românești , care, deși dependente de Regatul Ungariei, se bucurau de o oarecare autonomie în cadrul ierarhiei lui administrative. [...] Din *Diplomă* rezultă că formațiunile politice de la sud de Carpați existau cu mult înainte de anul 1247. Cât privește voievodatul lui Litovoi [...] și al lui Seneslau [...] se preciza că ei vor stăpâni în acele locuri , așa cum au stăpânit și mai înainte. [...] *Diploma* din 1247 reflectă un stadiu avansat de organizare a formațiunilor statale românești [...]. Pe lângă mențiunea unor episcopate și arhiepiscopate [...] , găsim date despre existența unor cete militare , care constituiau aparatul războinic al cnezilor români.”

(St.Stefănescu, Istoria medie a României)

B. „Indiciul cel mai sigur al gradului înalt de dezvoltare a puterii domniei a fost remarcabila forță militară a Țării Românești și Moldovei [...] și excepționala eficacitate a politicii lor externe. Sub Mircea cel Bătrân, Țara Românească cunoaște cea mai mare întindere teritorială pentru că domnul nu numai că și-a consolidat stăpânirile din Transilvania, obținute ca feude din partea regalității ungare, dar a cuprins și Dobrogea sub autoritatea sa. Forța militară a lui Alexandru cel Bun i-a permis domnului să împiedice imixtiunea puterilor străine , îndeosebi a Regatului Ungar, care prin Tratatul de la Lublau, încheiat între Sigismund de Luxemburg și Vladislav Jagello , preconizase împărțirea țării Moldovei între Ungaria și Polonia (1412) în sfere de interese. Domnul Moldovei și-a consolidat legătura cu Polonia datorită sprijinului eficace pe care i l-a acordat în doua rânduri împotriva cavalerilor teutoni : la Grunwald (1410) și la Marienburg (1422) .

Consolidarea și afirmarea celor două țări s-a reflectat pe plan extern; cardinalii reuniți în 1408 la Pisa pentru a pregăti un conciliu general , cu participarea lumii ortodoxe, s-au adresat și domnitorilor Țării Românești și Moldovei, situându-i îndată după împăratul Bizanțului în ierarhia politică a Orientului. “

(M.Bărbulescu, D.Deletant, K.Hitchhins, S.Papacostea, P.Teodor – Istoria României)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți secolul la care face referire sursa B. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa A, două tipuri de autonomii locale din sudul Carpaților. **2 puncte**
3. Menționați două spații istorice românești precizate în sursa A, respectiv în sursa B. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care menționează împărțirea spațiului românesc în sfere de influență **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). **7 puncte**
6. Prezentați alte două fapte istorice referitoare la spațiul est-carpatic, desfășurate în a doua jumătate a secolului al XV-lea. **6 puncte**
7. Menționați o caracteristică a unei acțiuni militare la care participă românii în prima jumătate a secolului al XIV-lea **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„ Principalele consecințe ale retragerii aureliene (270 - 275 e.n.) n-au fost de ordin militar , căci n-a urmat o ocupație străină a teritoriilor părăsite de armatele romane , nu s-a cedat provincia unor grupuri barbare , ci de ordin demografic, politic și social - economic. Dacă unele părți din sudul Daciei vor fi reînglobate Imperiului Roman , zona intracarpatică pierde definitiv contactul direct cu Imperiul Roman. Actul retragerii lasă acest teritoriu aparent fără vreo structură politico – statală. Putem bănuî doar că s- au păstrat unele forme de organizare politică de tradiție romană. Imperiul însuși rămâne un model pentru daco-romani. Obștile se organizează în *romanii* , care vor deveni în mijlocul mileniului , una din formele de organizare politică din Europa, pe lângă Imperiul roman și regatele barbare.

Demografic, retragerea aureliană a avut urmări însemnate deoarece pe lângă armată (implicit familiile militarilor) , au plecat numeroși civili legați prin interese de armata romană , ori care preferau să trăiască în Imperiu , în noua „ Dacie “ sud – dunăreană întemeiată de Aurelian. Părăsirea Daciei Traiane de o parte a populației s-a făcut în baza liberei inițiative a celor ce plecau; hotărârea nu aparținea statului roman fiindcă nici în momentele de cumpănă de la începutul domniei lui Hadrian , nu s-a pus problema retragerii cetățenilor romani ci s-a subliniat pericolul pe care îl vor avea de înfruntat romanii rămași pradă barbarilor. Scăderea populației - deși fenomen general în fosta provincie - nu s-a produs pretutindeni cu aceeași intensitate, ci în funcție de diverse situații ,de la o scădere dramatică în marile centre militare până la una abia perceptibilă în zonele rurale.

Dominante sunt restrângerea activității economice, revenirea la economia naturală, ruralizarea (producția se realizează în cea mai mare parte la țară).Se alterează treptat calitatea vieții, obiceiurile, legile.Asistăm acum la o risipire și distrugere a bogățiilor, a ceea ce se acumulase de generațiile anterioare.

(M.Bărbulescu , D.Deletant, K.Hitchins, S.Papacostea , P.Teodor- Istoria României)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți secolul la care face referire sursa. **2 puncte**
2. Precizați un spațiu istoric la care se referă sursa dată . **2 puncte**
3. Menționați o consecință a retragerii aureliene pentru zona intracarpatică, respectiv o consecință pe plan economic, la care se referă sursa dată . **6 puncte**
4. Menționați din sursa dată , trei forme de organizare politică din Europa. **6 puncte**
5. Formulați un punct de vedere referitor la consecințele pe plan demografic ale retragerii aureliene , susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați printr-un fapt istoric relevant afirmația conform căreia autonomiile locale intracarpatică au avut un rol fundamental în constituirea statelor medievale românești. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea..... (30 de puncte)

Realizați, în aproximativ două pagini , un eseu despre evoluția spațiul românesc în secolele al XIV-lea și al XV-lea , având în vedere :

- Precizarea unei măsuri de consolidare a statului medieval românesc de la sud de Carpați, în a doua jumătate a secolului al XIV-lea
- Menționarea a două acțiuni militare din secolele al XIV-lea - al XV-lea și a câte unui aspect referitor la fiecare dintre acestea;
- Prezentarea unei acțiuni diplomatice din secolele al XIV-lea - al XV-lea la care participă domnitorii români;
- Formulați un punct de vedere referitor la rolul țărilor române pentru apărarea lumii creștine europene , în secolul al XV-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric

Notă: Se punctează și utilizarea limbajului istoric adecvat, structurarea prezentării, evidențierea relației cauză-efect, elaborarea argumentului istoric (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice și încadrarea eseului în limita de spațiu precizat.